

τῶντι εὐρίσκετο ἔξοπίσω ἐκείνῃ. Ὁ Δαρείος ἔδειξε κατὰ πάντα ἐν παράξενον μίγμα ἀλαζονείας, ἀπανδρωπίας, μεγαλοπρεπείας καὶ μακροθυμίας, καὶ ἐφόνευσεν εἰς τὴν Ἴσσον ἀνηλεῶς ὅλας τὰς αὐτῆ ἀρρώστους Ἑλληνας (1), ἐξαιρεμένων ὀλίγων τινῶν, τὰς ὁποῖαις περιάγων καὶ ἐπιδεικνύμενος εἰς τὸ σράτευμα ὅλον, ἀπέλυσε, προσάξας νὰ δηλοποιήσωσιν εἰς τὸν ἐχθρὸν ὅσα ἴδον, παρ' ὧν καὶ μαθῶν ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Δαρείον προσερχόμενον, καὶ μὴ πισεύων ἐβεβαιώθη παρὰ τῶν σαλέντων κατασκόπων, καὶ ἔτιωσ ἠτοιμάζετο εἰς μάχην· φοβόμενος δὲ τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν βαρβάρων, ὠχυρώσατο τὸ στρατόπεδον, χαίρων ὅτι ὁ ἐχθρὸς σπεύδων εἰς τὴν ἀπώλειάν τε ἠτοιμάζετο νὰ πολεμήσῃ εἰς τόπον σενόχωρον, ὅπε μόνον ὀλιγάριθμον σράτευμα ἐδύνατο νὰ πολεμήσῃ ἐλευθέρως. Οὗτος ὁ τόπος ἔκαμνε τὰ δύο στρατεύματα ἰσοσάσια καὶ ἰσοδύναμα, καθότι ἠμπόρουσιν οἱ μὲν Μακεδόνες νὰ ἐξαπλώσωσιν ἐλευθέρως ὅλας τὰς δυνάμεις, οἱ δὲ Πέρσαι ἐδὲ τὸ εἰκοσημόριον τῆς ἑαυτῶν πολλαπλασίας δυνάμεως.

Ὡς τόσον, καθὼς συμβαίνει εἰς τὰς μεγάλας στρατηγὰς, ὁ Ἀλέξανδρος βλέπων ἐγγυὲς τὸν καιρὸν τῆ ἐσχάτῃ κινδύνῃ, ἐταράχθη ὀλίγον τὴν διάνοιαν, καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν τύχην, ἡ ὁποία ἐβοήθησεν αὐτῷ εἰς τόσας εὐτυχεῖς πράξεις, τώρα ἐφοβεῖτο, ἀναπολῶν αὐτῆς τὸ ἄσατον καὶ εὐμετάβλητον, καὶ ἀναλογιζόμενος ὅτι ἤγγιζεν ἡ ὥρα, ἀφ' ἧς ἐκρέματο ὅλη ἡ τύχη τε· ἀλλὰ πάλιν ἐπαρηγορεῖτο ἐνθυμύμενος τὰ

(1) Οὗτοι ἀφείδησαν ὑπὸ τῆ Παρμενίανος, ὅτε οἱ Μακεδόνες, ἔφυγον ἐκ τῆς Ἴσσε.

βραβεῖα μεγαλύτερα παρά τὰς κινδύνους, καὶ ἂν ἦτον ἀβέβαιος τῆς νίκης, ἤλπιζε καὶ ὅτι ἀποθνήσκει ἐν δόξῳ καὶ ὡς Ἀλέξανδρος. Ταῦτα δὲ πάντα ἐφύλαττε μουσικῶς, γινώσκων ὅτι, ἐγγυὲς ἕσης τῆς μάχης, ὁ στρατηγὸς δὲν πρέπει νὰ δείξῃ ποτὲ πρὸς τὰς στρατιώτας φόβον ἢ ἀγωνίαν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐτολμίαν καὶ ἀφοβίαν. Διὸ τὰς μὲν στρατιώτας ἐκέλευσε τότε μὲν ν' ἀναπαυθῶσι, τῇ δὲ τρίτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς, ὄρεσι περὶ τὸ μεσονύκτιον, νὰ εἶναι ἑτοιμοὶ· αὐτὸς δὲ ἀναβὰς εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς ὄρους ἐθυσίασε, πολλῶν λαμπάδων φεγγόντων, κατὰ τὸ πατριον ἔθος θυσίαν εἰς τὰς θεὰς τὰς ἐφόρους τῆ τύχης· ὡς δὲ ἐδόθη τὸ σημεῖον, οἱ στρατιῶται ἑτοιμοὶ ὄντες εἰς ὁδοιπορείαν καὶ μάχην, καὶ προσαχθέντες νὰ περιπατῶσι σπυδαίως, ἔφθασαν περὶ τὸν ὄρθρον εἰς τὰ διατεταγμένα σενά. Ὅτε δὲ οἱ κατάσκοποι ἀνήγγειλαν, ὅτι 30 σάδια μακρὰν εὕρισκετο ὁ Δαρεῖος, τότε ὁ βασιλεὺς ἐπρόσασκε τὸ σράτευμα νὰ σταθῇ, καὶ ἔβαλεν αὐτὸ εἰς παράταξιν. Οἱ ἐγχώριοι πτοηθέντες ἀνήγγειλαν εἰς τὸν Δαρεῖον, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἤρχετο ἐναντίον, τὸ ὅποτον ἐκεῖνος ἐν ἀρχῇ μόλις ἐπίστευε, νομίζων ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἔφευγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἐζήτηι νὰ σωθῇ. Αὕτη ἡ εἶδησις ἐτάραξε καθ' ὑπερβολὴν τὰς στρατιώτας τῆ Δαρείου, οἱ ὅποιοι ὑπὸ φόβῳ ὤρμησαν εἰς τὰ ὄπλα βιαίως καὶ ἀτάκτως.

Ὁ τόπος, ὅπου ἐγένετο ἡ μάχη, ἔκειτο πλησίον Ὁλ. τῆς πόλεως Ἰσσοῦ, περιεζωσμένος ἐκ μὲν τῆ ἐνὸς μεριά, 4. ρος ἀπὸ τὰ βενά, ἐκ δὲ τῆ ἐτέρου ἀπὸ τὴν θάλασσαν· ἡ δὲ μεταξὺ εὕρισκομένη πεδιάς ἦτον ἀναμφισβόλως πολλὰ μεγάλη, διότι ἐχώρησε καὶ τὰ δύο σρατεύματα, ἀπὸ τὰ ὅποια τὸ σράτευμα τῆ Δαρείου ἦταν,

ὡς ἀνωτέρω εἶπαμεν, πολυαριθμότερον. Ὁ ποταμὸς Πίναρος ῥέων διὰ ταύτης τῆς πεδιάδος ἀπὸ τὸ βηνὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐκτείνεται εἰς σχῆμα κοίλα κόλπε, τῆ ὁποῖα ἡ κορυφή περιελάμβανε λοξοειδῶς μέρος τι τῆς πεδιάδος.

Ὁ Ἀλέξανδρος παρέταξε τὸ στρατεῦμα τῷδε τῷ τρόπῳ. Εἰς μὲν τὴν ἄκραν τῆς δεξιᾶς πτέρυγος, ἡ ὁποία ἴσατο πλησίον τῶν βηνῶν, ἐτάχθησαν πρῶτον μὲν οἱ ἀργυράσπιδες, διοικέμενοι παρὰ τῷ Νικάνωρος, ἔπειτα δὲ ἡ φάλαγξ τῷ Κοίνε, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ τῷ Περδίκκω, ἡ ὁποία ἔληγεν εἰς τὸ κέντρον τῷ στρατεύματος· εἰς δὲ τὴν ἄκραν τῆς ἀριστερᾶς ἐτάχθη ἡ φάλαγξ τῷ Ἀμύντῳ, ἔπειτα ἡ τῷ Πτολεμαίῳ, καὶ τελευταῖον ἡ τῷ Μελεάγρῳ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συνεπληρῆτο ἡ θρυλλημένη φάλαγξ τῶν Μακεδόνων, ἡ ὁποία συνίστατο ἀπὸ ἕξ τάγματα, ἕκασον διοικέμενον ἀπὸ ἐμπείρου στρατηγῆς· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὡς ἀρχιστάτηγος διώκει ὅλον τὸν στρατόν. Τὸ ἵππικὸν ἐτάχθη εἰς τὰς δύο πλευρὰς, καὶ τὸ μὲν τῶν Μακεδόνων καὶ Θετταλῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ, τὸ δὲ τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐπὶ τὰ ἀριστερά. Ὁ Κρατερός διώκει τὸ πεζικὸν τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος· ὁ δὲ Παρμενίων ὅλην τὴν πτέρυγα. Ὁ Ἀλέξανδρος, ὅστις διώκει τὴν δεξιάν, παρήγγειλεν εἰς μὲν τὸν Παρμενίωνα νὰ εὐρίσκηται ὅσον οἶόν τε ἐγγυὲς τῆς θαλάσσης, διὰ νὰ μὴ κυκλωθῆ ἀπὸ τῆς βαρβαρίας, εἰς δὲ τὸν Νικάνωρα ν' ἀπέχη ὀλίγον τι μακρὰν ἀπὸ τῶν βηνῶν, διὰ νὰ μὴ βλάπτεται ἀπὸ τὰ τόξα τῶν βαρβάρων, ὅσα ἐκεῖ ἐτάχθησαν· ἐσκέπασε δὲ τὸ μὲν ἵππικὸν τῆς δεξιᾶς αὐτῆς πτέρυγος μὲ τὸ ψιλὸν ἵππικὸν τῷ Πρωτομάχῳ καὶ τῶν Παιόνων, τὸ δὲ

πεζικὸν μὲ τὸς τοξότας τῆ Ἀντιόχῃ· τὸς δὲ Ἀγρια-
νας (1), οἵτινες εἶχον στρατηγὸν τὸν Ἀτταλον, καὶ
ἐτιμῶντο πολὺ, ἔτι δὲ καὶ ἄλλας δυνάμεις, ὅσαι νεωστὶ
ἤλθον ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἀντέταξεν εἰς τὸς Πέρσας,
τὸς ὁποῖος ὁ Δαρεῖος ἔβαλεν ἐπάνω τῶν βενῶν.

Τὸ δὲ στρατεῦμα τῆ Δαρεῖος ἦτον ἔτω παρατεταγ-
μένον. Οὗτος μαθὼν, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἐπορεύετο
πρὸς αὐτὸν παρατεταγμένος, διεβίβασε 30,000 ἰπ-
πεῖς καὶ 20,000 τοξότας πέραν τῆ ποταμῆ Πινάρη (2),
διὰ τὴν δυνήθη τὴν παρατάξῃ τὸ λοιπὸν στρατεῦμα καθ' ἡ-
συχίαν· καὶ εἰς μὲν τὸ κέντρον ἔταξε τὸς 30,000 μι-
θωτῆς Ἑλλήνας, οἱ ὅποιοι ἀναντιρρήτως ἦσαν ἡ ἰχὺς
τῆ στρατεύματος καὶ ἰσόμετροι κατὰ τὴν ἀνδρίαν μὲ
τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων· ἐκ δεξιῶν δὲ ἐτάχ-
θησαν 30,000 ὀπλίται βάρβαροι καὶ ἰσάριθμοι ἐξ ἄρι-
σερῶν, ἐπειδὴ ὁ τόπος δὲν ἐχώρει περισσοτέρους· τὸ δὲ
λοιπὸν τῆ πεζικῆ τῶν διαφόρων γενῶν ἐτάχθη ὀπιωθεν
τῆς πρώτης τάξεως. Ὁ Ἀρρίανος δὲν ἰσορεῖ τὸ βάθος
τέτων τῶν τάξεων, ἀλλ' ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς σενοτή-
τος τῆ τύπῃ καὶ ἐκ τῆς πολυπληθείας τῶν Περσῶν συμ-
περαίνομεν, ὅτι αὐτὸ ἦτο πολλὰ μεγαλύτερον. Ἐπάνω
τῆ ἀρισερόθεν εὐρισκομένη βενῆ ἀντετάχθησαν εἰς τὰς
διαφόρους καμπυλότητας τέττε ἐναντίον τῆς δεξιᾶς πτε-
ρυγῆς τῆ Ἀλεξάνδρου 20,000 βάρβαροι, οἱ μὲν ὀπι-
ωθεν τῆ στρατεύματος τῆ Ἀλεξάνδρου, οἱ δὲ ἔμπροσθεν.

(1) Γένος Παιονίας μεταξὺ Αἴμου καὶ Ροδόπης.

(2) Οὗτος ὁ ποταμὸς γράφεται κατὰ μὲν τῷ Στρά-
βωνι (ΙΔ'.) Πίνδος, παρὰ δὲ τῷ Πλευτάρχῳ Πίνδαρος,
καὶ παρὰ Κερτίῳ ἐνίοτε Πύραμος. Αἱ καλλίσαι ὁμῶς ἐκ-
δόσεις τῆ Ἀρρίανῆ καὶ ἄλλοι γράφουσιν αἰεὶ Πίναρον (Με-
έροσ. παρὰ Ἀπολλ. ἰσορ. θανμ. Κεφ. ΜΓ'. 87),

Μετὰ τῆτο ὁ Δαρειὸς ἐπρόσαξε δι' ἐνὸς σημείου τὴν ἰππεὶς νὰ περάσῃν πάλιν τὸν ποταμὸν, καὶ τῆτων τὴν μὲν πολλὰς ἐπεμψεν ἐναντίον τῆ Παρμενίωνος πρὸς τὴν θάλασσαν, ὅπως ἠμπόρῃεν νὰ πολεμῶσιν ἀσφαλέςερον, τὴν δὲ λοιπὰς ἔταξε κατ' ἀρισερὰν πρὸς τὰ βενά· βλέπων ὅμως, ὅτι δὲν ἤθελον χρησιμεύσῃ ἐκεῖ παντελῶς διὰ τὴν μεγάλην σενοτήτα τῆ τύπε, ἐπρόσαξε πολλὰς αὐτῶν νὰ ἔλθωσι πρὸς τὰ δεξιὰ· αὐτὸς δὲ ὁ Δαρειὸς διώκει τὸ κέντρον ὅλης τῆς τάξεως κατὰ τὸν νόμον τῶν Περσῶν βασιλέων.

Μετὰ τὴν παράταξιν ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων, ὁ Ἀλέξανδρος περιεπάτει προηγέμενος τῆ στρατῆ σιωπῆ καὶ κατὰ μικρὸν, διὰ νὰ δώσῃ ὀλίγην ἀνάπαυσιν εἰς τὴν στρατιώτα, οἱ ὅποιοι ἐκ τῆτυ ἐνόμιζον, ὅτι πολλὰ βραδέως θέλῃν πολεμήσει, διατὶ ὁ Δαρειὸς μὴ θέλων ν' ἀφήσῃ τὴν ἀρμοδίαν θέσιν, ἴσατο ὁμῶ μετὰ τῆ στρατεύματος εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆ ποταμῆ, προσάξας νὰ χαρακώσῃ καὶ τὰ μὴ κρημνώδη μέρη τῆς ὄχθης, ἐξ ἧ οἱ Μακεδόνες ἐσυμπέραινον, ὅτι ἐκεῖνος ἤδη ἐφοβεῖτο τὴν φθοράν. Ὡς δὲ ἤλθον ἐν ὄψει ἀμφοτέροι, ὁ Ἀλέξανδρος περιπατῶν ἐφιππος ἐνώπιον ὅλων τῶν ταγμάτων, ἐκάλει ὀνομασί τὴν πρώτῃ στρατηγῆ τῶν τε Μακεδόνων καὶ ξένων, καὶ παρῆνει τὴν στρατιώτα νὰ πολεμήσῃν ἀνδρείως, ὁμιλῶν πρὸς πᾶν γένος κατὰ τὴν διάφορον αὐτῶν κλίσιν καὶ ἐπιθυμίαν. Τότε πάντες ἀνεβόησαν ὁμοφώνως, παρακαλῶντες νὰ ὀδηγηθῶν εὐθύς ἐναντίον τῶν βαρβάρων.

Ὁ ἔν Ἀλέξανδρος ἐν ἀρχῆ περιεπάτει εἰς τὸ ἐμπροσθεν ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν, διὰ νὰ μὴ διακόψῃ τὰ τάγματα, ἢ τὸ μέτωπον τῆς Φάλαγγος, καὶ ἀνεπαύετο ἐκ διαλειμμάτων· ὡς δὲ ἤλθεν ἐντὸς βέλῃς,

ἐπρόσαξεν ὅλην τὴν δεξιὰν πτέρυγα νὰ ὀρμήσῃ εἰς τὸν ποταμὸν ἀλαλαγμῶ, ἐπὶ σκοπῶ νὰ κατεκπλήξῃ τὸς βαρβάρους, καὶ νὰ ἔλθῃ ταχέως εἰς χεῖρας, καὶ νὰ βλάπτεται ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ βέλη τῆ ἐχθρῆ, εἰς ὃ καὶ εὐδοκίμησεν ἄριστα. Τὰ στρατεύματα ἐμάχοντο ἀνδρείως καὶ σαθερῶς· ὅτε δὲ ἦλθον εἰς συμπλοκὴν, καὶ ὤρμησαν εἰς τὰ ξίφη, τότε ἔγινε φρικτὸς φόνος καὶ αἵματοχυσία, ἐπειδὴ ἐμάχετο ἄνθρωπος πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ἵππος πρὸς ἵππον, καὶ πᾶς τις ἠγωνίζετο νὰ διαπεράσῃ τὸ πρόσωπον τῆ ἀνταγωνισῆ μὲ τὴν μάχαιραν. Ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος ἔπραττεν ἔργα στρατηγῆ καὶ στρατιῶτε, ἐφιλοτιμεῖτο νὰ σφάξῃ ἰδιοχείρως τὸν Δαρεῖον, ὁ ὁποῖος καθήμενος ἐφ' ἀμάξης ὑψηλῆς, καὶ βλεπόμενος ὑπὸ πάντων, τὸς μὲν ἐκείνους στρατιώτας ἐφόβιζε, τὸς δὲ ἑαυτῆ μᾶλλον ἐπεβρώνυε πρὸς πόλεμον. Ἡ μάχη ἔγινεν ἤδη ἑκατέρωθεν αὐσηροτέρα καὶ φονικωτέρα παρὰ πρότερον, καὶ πολλοὶ τῶν Περσῶν εὐγενῶν ἀπέθανον, καὶ ἀμφότερα τὰ στρατεύματα ἐμάχοντο ἀνδρείως. Τότε ὁ Ὁξάρτης, ἀδελφὸς τῆ Δαρεῖς, βλέπων ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἐδίωκε θερμῶς τὸν Δαρεῖον, ἔδραμεν ἔμπροσθεν τῆς ἀμάξης μὲ τὰ αὐτῆ ἵππικόν, καὶ ὑπερέβη τὸς ἄλλους Πέρσας κατὰ τὴν ἀνδραγαθίαν. Ἀλλ' οἱ ἵπποι, οἱ ὁποῖοι ἔσυρον τῆ Δαρεῖς τὴν ἄμαξαν, κατατραυματιζόμενοι πυκνῶς, ἐτείνασσαν τόσον σφοδρῶς τὸν ζυγόν, ὥστε βλέπων ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐκινδύνευε νὰ πέσῃ καὶ νὰ ζωγρηθῆ ἀπὸ τὸς ἐχθρῆς, καταβάς ἀνέβη ἄλλην ἄμαξαν· οἱ δὲ Πέρσαι βλέποντες τῆτο, ῥίπτοντες τὰ ὅπλα, ὤρμησαν εἰς φυγὴν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπληγώθη ἑλαφρὰ εἰς τὸν μηρόν.

Ἐν ᾧ δὲ τὸ ἕν μέρος τῆ περσικῆ τῶν Μακεδόνων,

τὸ ὅποιον ἐτάχθη εἰς τὴν δεξιάν, ἐδίωκε τοιούτῳ τρόπῳ τὰς Πέρσας, τὸ ἄλλο, τὸ ὅποιον ἐπολέμει τὰς μισθωτὰς Ἑλληνας, εὗρε περισσοτέραν ἀντίστασιν· διότι βλέποντες οἱ Ἕλληνες, ὅτι τέτοιο τὸ τάγμα δὲν ἐβοηθεῖτο ἀπὸ τὴν δεξιάν τῆ Ἀλεξάνδρου πτέρυγα, ἣ ὅποια ἐδίωκε τὸν ἐχθρὸν, ὥρμησαν εἰς αὐτὸ ἐκ πλαγίων. Τότε ἡ μάχη ἐχρημάτισεν αἱματώδης, καὶ ἡ νίκη ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ ἰσόρροπος· καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες ἠγωνίζοντο νὰ ρίψωσι τὰς Μακεδόνας εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ νὰ διορθώσωσι τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τὴν ἀταξίαν, οἱ δὲ Μακεδόνες ἀντηγωνίζοντο νὰ διατηρήσωσιν τὴν νικῆν τῆ Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν τιμὴν τῆς Φάλαγγος τῶν Μακεδόνων, ἣ ὅποια ἕως τότε ἐνομιζέτο ἀκαταμάχητος· ἄλλως δὲ καὶ ἡ παντοτεινὴ ἀμιλλα τέτων τῶν δύο γενῶν, Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων, ἤυξανεν ἐς τὰ μάλιστα τὴν γενναϊότητα, καὶ προξένει ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη περισσοτέραν ἀντίστασιν. Ἐκ τῆ στρατεύματος τῆ Ἀλεξάνδρου ἀπέθανον ἐνδόξως ὁ Πτολεμαῖος, ὁ υἱὸς τῆ Σελεύκε, καὶ ἄλλοι 120 ἀξιωματικοί. Ἐν τούτῳ δὲ, ἡ τροπαιοφόρος δεξιὰ πτέρυξ τῆ Ἀλεξάνδρου κατατροπώσασα τὰς βαρβάρους, ἐσράφη πρὸς τὴν ἀριστερὰν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἐπολέμουν ἀνδρείως τὰς λοιπὰς τῆς Μακεδονικῆς Φάλαγγος, καὶ ὁρμήσασα ἐκ πλαγίων, ἐνίκησεν αὐτὰς κατὰ κράτος.

Εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς μάχης τὸ ἐν δεξιᾷ Περσικὸν ἰππικὸν δὲν ἀνέμενε τὰς Μακεδόνας, ἀλλὰ διαβάντες τὸν ποταμὸν, ὥρμησαν εἰς τὸ ἰππικὸν τῶν Θετταλῶν, καὶ κατεπάτησαν ἐν πτερόν. Οἱ Θετταλοὶ ἰππεῖς θέλοντες νὰ ἐκκλίνωσι τὴν ὁρμὴν τῆς πρώτης προσβολῆς, καὶ νὰ βάλωσι τὰς Πέρσας εἰς ἀτά-

ξίαν, ὑπεκρίνοντο ὅτι φοβούμενοι τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν Περσῶν ἀνεχώρουν· οἱ δὲ Πέρσαι βλέποντες τῆτο ἐθάρρησαν, καὶ οἱ περισσότεροι αὐτῶν ὀρμύντες ἀτάκτως καὶ ἀδεῶς ὡς εἰς βεβαίαν νίκην, ἐφρόντιζον νὰ διώκωσι τὸν ἐχθρὸν. Τότε οἱ Θετταλοὶ συσρεφόμενοι ἐπανῆλθον αὐτοῖς εἰς μάχην, καὶ ὤρμησαν εἰς τὰς βάρες διεσπαρμένους καὶ ἀτάκτους ὄντας· ἔτοι δὲ ἐν ἀρχῇ ἀντεμάχοντο μὲν γενναίως, ἀλλ' ὅτε ἶδον τὸν Δαρεῖον φεύγοντα καὶ τὰς μισθωτὰς Ἑλληνας κατακεκομμένους ἀπὸ τὴν φάλαγγα, ἔφευγον καὶ αὐτοὶ ἀτάκτως.

Ὁ δὲ Δαρεῖος, ὡς ἶδε τὴν ἀρισερὰν πτέρυγα κατανικηθεῖσαν, ἔφευγε πρῶτος ἐν τῇ ἀμάξῃ, καὶ ἔλθων εἰς δυσβάτους καὶ κρημνώδεις τόπους, ἀνέβη ἐφ' ἵππου ῥίψας κατὰ γῆς τὸ τόξον, τὴν ἀσπίδα καὶ τὴν βασιλικὴν πορφύραν (τὸν κήνδυν). Ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἐτόλμησε τότε νὰ διώξῃ αὐτὸν, ἕως ἔ'ἴδεν, ὅτι ἢ μὲν φάλαγγξ ἐνίκησε τὰς μισθωτὰς Ἑλληνας, τὸ δὲ ἱππικὸν τῶν Περσῶν ἐτράπη εἰς φυγὴν, τὸ ὁποῖον ἐβοήθησε πολὺ τὴν φυγὴν τῆ Δαρείε. Οἱ βάρβαροι, οἱ ὁποῖοι κατὰ πρώτην προσβολὴν ἐμάχοντο γενναίως, ἔφευγον ἤδη ἀτίμως, ἀποβλέποντες μόνον εἰς τὴν σωτηρίαν των, καὶ ἐτράπησαν διαφόρους ὁδούς, οἱ μὲν τὴν εὐθὺ ἀγασσαν ἐπὶ τὴν Περσίαν, οἱ δὲ ἐχώρουν ἐπὶ τὰ δάση καὶ ἀπόκρυφα ὄρη, καὶ ὀλίγοι ἐπέσρεψαν εἰς τὸ στρατόπεδον τῆ Δαρείε, τὸ ὁποῖον ὁ νικητὴς ἤδη ἐκυρίευσε καὶ διήρπασεν. Ἡ βασίλισσα καὶ ἀδελφὴ τῆ Δαρείε, ἡ μήτηρ αὐτῆ Σισύγαμβρις, δύο θυγατέρες, καὶ ὁ υἱὸς, παῖς ἔτι τὴν ἡλικίαν (6 χρόνων) ὢν, καὶ τινες εὐγενεῖς γυναῖκες εὐρέθησαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ· αἱ δὲ λοιπαὶ ὁμῆ μετὰ τινος μέρους τῶν Σησαυρῶν τῆ

Δαρείς ἔ ἄλλων πολυτελῶν ἔ μεγαλοπρεπῶν πραγμάτων προαπεσάλησαν εἰς Δαμασκόν. Ἐν τῇ σκηνῇ τῆ Δαρείς εὐρέθησαν μόνον 3,000 τάλαντα, οἱ δὲ λοιποὶ θησαυροὶ ἔπεσον ὑστερον εἰς τὰς χεῖρας τῆ Παρμενίωνος, ὅτε ἔτος ἐκυρίευσε τὴν Δαμασκόν. Ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἀπέθανον ἐκ μὲν τῶν Περσῶν 60,000 πεζοὶ ἔ 10,000 ἵππεῖς, ἔ 40,000 ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι· ἐκ δὲ τῶν Μακεδόνων ἔπεσον 130 πεζοὶ ἔ 150 ἵππεῖς (1).

Τῇ ἑσπέρα δὲ μετὰ τὴν μάχην, ὁ Ἀλέξανδρος συνεκάλεσε τὲς πρώτες ἡγεμόνας τῆ στρατεύματος εἰς τὸ δεῖπνον, ὅπερ, καί τοι πληγωθεῖς ἐκείνην τὴν ἡμέραν, παρεκάθητο ἔ αὐτός. Ἀλλὰ μόλις ἀρχομένῃ τῆ δεῖπνε, ὀλολυγμοὶ ἔ ὀδυρμοὶ ἠκέοντο ἐκ τῆς πλησίον σκηνῆς. Διὸ ἐν πρώτοις μὲν οἱ δειπνῶντες ἐνόμισαν τῆτο ἐχθρικὸν κίνημα, ἀλλ' εὐθὺς ἔμαθον, ὅτι αἰφωναὶ ἤρχοντο ἐκ τῆς σκηνῆς τῆς γυναικὸς ἔ μητρὸς τῆ Δαρείς ἔ τῶν ἄλλων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι νομίζεσαι τὸν Δαρεῖον τεθνηκότα ἔκλαιον μετὰ κλαυθμῆ ἔ ὀ-

(1) Ἰ.ε.σ. 1Α'. Θ'. 10-11. Διαφωνῶσιν οἱ συγγραφεῖς περὶ τῆ ἀριθμῆ τῆς φθορᾶς ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ὁ Διόδ. (12', 36.) ἀριθμεῖ ἐκ τῶν Περσῶν 120,000 πεζοὺς ἔ 10,000 ἵππεῖς· ὁ Κέρτιος (Γ', 8) 100,000 πεζοὺς ἔ 10,000 ἵππεῖς. Ἐκ τῶν Μακεδόνων ἀπέθανον κατὰ τὸν Διόδωρον 300 πεζοὶ ἔ 150 ἵππεῖς· κατὰ δὲ τὸν Κέρτιον 504 ἐπληγώθησαν, 32 δὲ πεζοὶ ἔ 150 ἵππεῖς ἐφονεύθησαν. Ἡ μάχη ἔγινε τῷ δ' ἔτει τῆς ριγ' Ὀλυμπιάδος, 333 π. χ., τῷ γ' ἔτει τῆς βασιλείας ἔ τῷ κγ' τῆς ἡλικίας τῆ Ἀλεξάνδρου, ἔ κατὰ μὲν τὸν Σείδαν τῷ Ἰαννηκρίῳ, κατὰ δὲ τὸν Φρεῖνσχέμιον μεταξὺ Ὀκτωβρίου ἔ Νοεμβρίου.

δυρμῆ. Ἡ δὲ ψευδὴς αὕτη εἰδησις ἀπηγγέλη παρὰ
 τινος εὐνέχου, ὁ ὅποιος ἰδὼν τὴν βασιλικὴν πορφύραν,
 εἰς τὰς χεῖρας ἐνὸς στρατιώτου, ἐνόμισεν ὅτι ὁ Δαρειὸς
 ἐφονεύθη παρ' αὐτῆ. Ὁ Ἀλέξανδρος εὐσπλαγχνιζό-
 μενος, ἐπέμψε τὸν Λεόννατον, ἓνα τῶν φίλων, κελεύ-
 σας νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Δαρειὸς ἔζη. Αἱ γυναῖκες ἀσυνεί-
 ριστοι εἰς τὴν ὄψιν τῶν ξένων, ὡς ἶδον ἐμβάντα τὸν
 Λεόννατον, νομίζουσαι ὅτι ἐπέμφθη προσαχθεῖς νὰ τὰς
 φονεύσῃ, ἐγονάτισαν καὶ παρεκάλεν, πρὸ τῆ θανατῶσαι
 αὐτὰς, νὰ ταῖς συγχωρέσῃ νὰ θάψωσι τὸν Δαρειόν,
 καὶ εἶτα ἦσαν πρόθυμοι ν' ἀποδάνωσιν. Ὁ Λεόννατος εἶ-
 πεν, ὅτι ἤρχετο πρὸς παρηγορίαν καὶ ὄχι πρὸς λύπην,
 καὶ ὅτι ὁ Δαρειὸς ἔζη· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤγειρε
 τὴν Σισύγαμβριν ἐκ τῆς γῆς.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπισκεπτόμενος τῇ ὑσεραίᾳ
 ἡμέρα τὴν ἀρρώστου, καὶ θάψας τὴν νεκρὴν ἐπὶ παρουσίᾳ
 ὅλων τῶν στρατεύματός λαμπρῶς παρατεταγμένους ὡς εἰς
 πόλεμον, ἐσυγχώρησε καὶ εἰς τὴν εὐγενεστάτους τῶν Περ-
 σῶν τὴν αὐτὴν τιμὴν, καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν μητέρα τῆ
 Δαρειῆ νὰ θάψῃ ὅποιος ἤθελε κατὰ τὸ πάτριον ἔθος.
 Τύτων δὲ γενομένων, ἐμήνυσεν εἰς τὰς βασίλισσας,
 ὅτι ἤρχετο εἰς ἐπίσκεψιν· καὶ ἔλθων τὴν μὲν συνακο-
 λυθῆντας ἔξω μένειν ἐκέλευσεν, αὐτὰς δὲ μετὰ τῆ
 Ἡφαισίωτος εἰσέβη εἰς τὴν σκηνὴν τῶν βασιλισσῶν.
 Ὁ Ἡφαισίων ἦτον ὁ τιμιώτατος τῶν φίλων τῆ βασι-
 λέως, καὶ μόνος αὐτὸς ἔχων τὴν ἀδειαν νὰ ὀμιλῇ
 μετ' αὐτῆ ἐλευθέρως, ἐφέρετο τόσον προσεκτικῶς,
 ὥστε μετεχειρίζετο αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν ὅχι τόσον
 ἀπὸ κλίσειν, ὅσον ἀπὸ ἀγάπην νὰ ὑπακῆσῃ εἰς τὸ θέ-
 λημα τῆ βασιλέως· ἦτο δὲ συνομήλιξ, ὑψηλότερος
 καὶ εὐμορφότερος τῆ Ἀλεξάνδρου. Ὅθεν αἱ βασίλισσαι

ἐκλαμβάνουσαι τὸν Ἡφαισίωνα ἀντὶ τῆ βασιλείως, πε-
 σῆσαι προσεκύνον αὐτόν. Ὅτε δέ τινες αἰχμάλωτοι
 εὐνήχοι ἔδειξαν μὲ τὸν δάκτυλον τὸν Ἀλέξανδρον,
 ἢ Σισύγαμβρις ἔπεσεν εἰς τὰς πόδας αὐτῆ καὶ ἐζήτη
 συγγνώμην. Ὁ βασιλεὺς ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς,
 “μῆτερ, εἶπε, δὲν ἔσφαλες, ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι
 „Ἀλέξανδρος.“ καὶ παρηγορήσας αὐτὴν καὶ τὰς λοι-
 πὰς γυναῖκας, εἶπεν ὅτι αὐτὴ δὲν θέλει ὑσερηθῆ τῆς
 θεραπείας καὶ τιμῆς, ὅσῃν εἶχε πρότερον· ἔπειτα
 δὲ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας τὸν υἱὸν τῆ Δαρείῃς, καὶ
 ἰδὼν ὅτι ὁ παῖς ἐνηγκαλίσσατο αὐτὸν ἀδελῶς, ἐθαύμασε
 τὸ ἀτάραχον τῆ παιδός, καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ἡφαισίωνα,
 “ὦ πόσον ἐπεθύμην νὰ μετέχητι ὁ Δαρείος ἀπὸ τῆ
 „ἡθὺς τέτῃ τῆ παιδός.“ Μετὰ τῆτο θέλων ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος ν’ ἀποδιώξῃ πᾶσαν ἀτιμον ὑποψίαν κατὰ τῆς
 σωφροσύνης τῆς συζύγου τῆ Δαρείῃς, καὶ ν’ ἀποσκεδάσῃ
 ἀπ’ αὐτῆς πάντα λογισμὸν φόβου καὶ ἀγωνίας, ἀπεφά-
 σισε νὰ μὴ ἔλθῃ πρὸς αὐτὴν, μ’ ὅλον ὅτι ἦτον ἡ τότε
 ὠραιότατη γυνή. Αὕτη ἡ ἐγκράτεια, ἡ ὁποία πρέπει
 μάλισσιν εἰς νικητὴν βασιλέα, παρεκίνησεν τὸν Πλέταρ-
 χον νὰ εἴπῃ τέτῃς τῆς ἀξιοσημειώτῃς λόγου, “ὅτι αἱ
 „βασίλισσαι τῆς Περσίας ἔζων εἰς τὸ στρατόπεδον τῆ
 „ἐχθρῆ ὡς εἰς ἱερὰς καὶ ἁγίας παρθενῶνας ἄδικτοι καὶ
 „ἀνενόχλητοι.“ Οὗτος ὁ γενναϊότατος βασιλεὺς ἔδει-
 ξε πρὸς τὴν Σισύγαμβριν τὴσὴν φιλανθρωπίαν, ὅσῃν
 ἔτε ὁ Δαρείος αὐτὸς ἐδύνατο νὰ δείξῃ περισσοτέραν,
 καὶ ἐπιτρέψας εἰς αὐτὴν νὰ θάψῃ ὅλῃς τῆς ἀποθανόν-
 τας συγγενεῖς Πέρσας, ἐσυγχώρησε χαριζόμενος αὐ-
 τῇ καὶ πολλὰς εὐγενεῖς Πέρσας, οἱ ὁποῖοι τότε περιέ-
 πεσον εἰς τὴν δικαίαν ὀργήν τε. Αὕτη ἡ γενναία πο-
 λιτεία τῆ Ἀλεξάνδρου πρὸξένησεν αὐτῷ περισσοτέ-

ραν τιμὴν, παρὰ πάσας τὰς λοιπὰς ἀνδραγαθίας, ὥς ἡ φιλανθρωπία πρὸς τὰς ἱκετεύσας αἰχμαλώτιδας, ἡ σωφροσύνη καὶ ἐγκράτεια ἔδωκαν εἰς τὴν ἥρωας τὸ παράδειγμα, εἰς τῶ ὁποῖα τὴν μίμησιν πολλοὶ μετέπειτα ἐκαυχήθησαν.

Μετὰ ταύτην τὴν νίκην, ὅλη οἱ Φοινίκη, πλὴν τῆς Τύρου, ὑπετάχθη εἰς τὸν νικητὴν, καὶ ὁ Παρμενίων διωρίσθη σατράπης. Ἡ εὐροῦσα τύχη ἠκολούθει τὸν Ἀλέξανδρον τόσον πισῶς, ὥς ἐσεφάνωσεν ὅλα τὰ ἐπιχειρήματά τε παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα. Ἀντίγονος, ὁ ἐν Ἀσίᾳ στρατηγὸς, ἐνίκησε τὴν Καππαδόκας, Παφλαγόνας καὶ ἄλλας νεωστὶ ἀποσάντας. Ἀρισόδημος, ὁ Περσικὸς ναύαρχος, ἐνίκηθη διὰ θαλάσσης, καὶ ἐξήμιωσε πολλὰ πλοῖα. Ἡ Δαμασκὸς, ἐν ἣ ἐφυλάττοντο οἱ θησαυροὶ τῶ Δαρείου, παρεδόθη εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τῆτον τὸν τρόπον. Ὁ φρέραρχος ταύτης τῆς πόλεως λησμονήσας τὸ πρὸς τὸν δεσπότην καθήκον, ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον δηλοποιῶν, ὅτι εἰς τὴν δεῖνα ἡμέραν ἐμελέτα νὰ ἐκφέρῃ τῆς πόλεως τὴν στρατιώτας τε ἐπιφορτισμένους μὲ τὴν βασιλικὴν θησαυρὸς ἐπὶ προφάσει νὰ τὴν φυλάξῃ εἰς ἄλλο τι μέρος, καὶ τότε ἐκεῖνος ἠμπορεῖ νὰ σείλῃ ἄρκου τὴν στρατιώτας, καὶ ν' ἀρπάσῃ τὴν θησαυρὸς. Τέττε γενομένους, ὁ Ἀλέξανδρος ἐκυρίευσε πολὺ πλῆθος θησαυρῶν, καὶ ἐκτὸς τῶν χρημάτων καὶ ἀγγείων, τὰ ὁποῖα ἠργυροκόπησε μετὰ ταῦτα καὶ ἦσαν ἀναρίθμητα, ἐλήφθησαν καὶ 30,000 ἄνθρωποι, καὶ 7000 φορτηγὰ ζῶα φέροντα ἀποσκευὴν διάφορον. Ἐκ τῆς ἐπισολῆς τῶ Παρμενίωνος πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον μανθάνομεν, ὅτι εἰρέθησαν ἐν Δαμασκῶ 329 πολλακίδες

τῆ Δαρείῳ, ὅλαι μεσικώταται, καὶ πάμπολλοι (450) ἱππρέται τῆς τροφῆς καὶ ἡδονῆς τῆ βασιλείας.

Ὁ δὲ Δαρεῖος περιπατήσας δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἔντρομος καὶ περίλυπος, ἔφθασε τὸ πρωῖ εἰς τὰς Σόχους, ὅπερ συνήγαγε τὰς ἐναπολειφθέντας στρατιώτας· καὶ μὴν ἄλλ' ἐγράψεν ἀλαζονικῶς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον (εὐρισκόμενον τότε εἰς τὴν Μάραθον) ὡς πρὸς κατώτερον, ἀπαιτῶν μᾶλλον ἢ ζητῶν παρ' αὐτῆ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς μητρὸς, τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων, καὶ λέγων περὶ τῆς βασιλείας, ὅτι ἤθελε νὰ πολεμήσῃ ἐξ ἴσθ, καὶ νὰ φέρῃ ἄλλα τόσα στρατεύματα ἐναντίον τε. Πρὸς ταῦτα ἀντέγραψεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἔχῃ ἀλληλογραφίαν μετ' ἀνδρῶν οὐδεὶν νικηθέντων, καὶ ὅτι ἂν ἤρχετο πρὸς αὐτὸν ἰκετεύων, ἔδιδε καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰ τέκνα δίχα λύτρων, καὶ ὅτι ἐγίνωσκε καὶ νὰ νικᾷ καὶ νὰ ὑποχρεῶνῃ τὰς νικηθέντας.

Ὅθεν ἀπράκτε μὲνέσης τῆς ὑποθέσεως, ὁ Ἀλέξανδρος διέβη ἀπὸ τὴν Μάραθον εἰς τὴν Φοινίκην, καὶ ἐδέχθη τὰς παραδοθέντας πολίτας τῆς Βύβλης· καὶ καθεὶς μὲν παρεδίδοτο εἰς αὐτὸν προχωρῶντα, ἄλλ' ἐδὲν ἄλλο ἔθνος παρεδόθη τόσον προθύμως, ὅσον τὸ τῶν Σιδωνίων. Ἡμεῖς ἐξεύρομεν, ὅτι δεκαοκτῶ χρόνους πρότερον ὁ Ὠχὸς κατέστρεψε τὴν Σιδῶνα, καὶ ἐφόνευσεν ὅλας τὰς ἐν αὐτῇ· μετὰ δὲ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῆ εἰς τὴν Περσίαν, οἱ πολῖται, ὅσοι χάριν ἐμπορίᾳ ἢ ἄλλης τινὸς ὑποθέσεως ἔτυχον ἀποδημῆντες καὶ διέφυγον τὸν θάνατον, ἐπιστρέψαντες ἀνέκτισαν τὴν πόλιν, καὶ ἔκτοτε διεφύλαξαν τόσον μῖσος πρὸς τὰς Πέρσας, ὥς ἐπερέχαιρον, ὅτι εὗρον τὴν παρῆσαν εὐκαιρίαν τῆν ἀπορρίψαν τὸν ζυγόν· καὶ αὐτοὶ πρῶτοι σείλαντες πρέσ-

βεις πρὸς τὸν βασιλέα, παρέδωσαν σφᾶς αὐτὲς καὶ τὴν πόλιν. Ὁ δὲ ἐν αὐτῇ βασιλεύων (1) Στράτων, ὡς φρονῶν τὰ τῷ Δαρείῳ, ἐδιώχθη τῆς βασιλείας ὑπὸ τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ὁ ὁποῖος ἐσυγχώρησεν εἰς τὸν Ἡφαισίωνα νὰ ἐκλέξη ἀντ' ἐκείνου ὅποιον ἐκ τῶν Σιδωνίων κρίνη ἄξιον (2).

Ὁ Ἡφαισίων κατοικῶν παρὰ δύο ἀδελφοὺς νέοις καὶ εὐγενέσι τῆς πόλεως, εὐδόκησε νὰ καταστήσῃ αὐτὲς βασιλεῖς. Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἠθέλησαν λέγοντες, ὅτι κατὰ τὰς πατρίδας νόμους εὐδαίμονα νὰ καθίσῃ ἐπὶ τὸν θρόνον, εἰμὴ ὁ ὢν ἐκ τῷ γένει τῶν βασιλέων. Ὁ Ἡφαισίων θαυμάσας τὸ μέγεθος τῆς ψυχῆς, ἣ ὁποία κατεφρόνει ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἄλλοι ἐζήτεον μὲ μεγάλης ἀγῶνας καὶ κινδύνους "εὐγε, εἶπε, ἡ τῆς ἀρετῆς ὑμῶν, οἱ ὅποιοι πρῶτοι ἐκαταλάβετε ἡ πόσον ἐνδοξότερον εἶναι τὸ νὰ μὴ θέλητε τὴν βασιλείαν, παρὰ τὸ νὰ θέλητε· πλὴν δότε μοι τινὰ ἐκ ἡ τῷ γένει τῶν βασιλέων, διὰ νὰ ἐνθυμῆται, ὅτι ἡ ἔλαβεν ἀπὸ σᾶς τὴν βασιλείαν." Οἱ δὲ ἀδελφοὶ βλέποντες, ὅτι πολλοὶ φίλαρχοι ἐλπίζοντες τὴν ἀπόλαυσιν τῆς βασιλείας ἐκολάκευον δελοπρεπῶς τὰς φίλους τῷ Ἀλεξάνδρῳ, εἶπαν ὅτι εὐδέναι ἄλλον ἐγνώριζον ἀξιώτερον, ὅσον ἄνδρα τινὰ ὀνομαζόμενον Ἀβδολώνυμον, μακρυνὸν μὲν ἀπόγονον τῆς βασιλικῆς οἰκίας, πτωχὸν δὲ καὶ ἀναγκαζόμενον νὰ ζῇ ἀπὸ τὸ ἡμεροκάματον ἐνὸς κήπευ ἐν τῷ προαεῖῳ, ὁ ὁποῖος

(1) Σχεδὸν ὅλαι αἱ πόλεις εἶχον τὰς ἑαυτῶν βασιλεῖς, ὡς ἡ Βύβλος, Σιδῶν, κτλ.

(2) Τὰ ἐπὶ τῆς Σιδῶνος ἐνταῦθα λεγόμενα ἀναφέρει ὁ Διόδωρος (ΙΖ. 47.) ἐπὶ τῆς Τύρου καὶ ὁ Πλάταρχος (περὶ τύχ. Ἀλεξ.) ἐπὶ τῆς Πάφου.

διὰ τὴν ἀγαθωσύνην ἔγινε, καθὼς ἔῃ ἄλλοι πολλοὶ, πᾶμπτωχος, ἔῃ προσέχων μόνον εἰς τὸ ἐργόχειρόν τε, δὲν ἤκεε τὸν κτύπον τῶν ὄπλων, τὰ ὅποια κατέσεισαν ὅλην τὴν Ἀσίαν. Εὐθύς ἔν μετα ταῦτα ἤλθον οἱ δύο ἀδελφοὶ εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἀβδολωνύμης ἔχοντες τὰ βασιλικά παράσημα, ἔῃ εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ κήπῳ ἐκριζόνοντα τὰ ἄγρια χόρτα, ἔῃ ἠσπάσαντο ὡς βασιλέα. Ὁ δὲ Ἀβδολώνυμος, ὡς ὄναρ νομίζων τὸ πρᾶγμα, ἔῃ μὴ δυνάμενος νὰ νοήσῃ τὰ λεγόμενα, εἶπε, “δὲν ἐντρέπονται νὰ τὸν περιγελῶσι τοις τρόποις;” οἱ δὲ βλέποντες αὐτὸν ὀκνῶντα ἔῃ μὴ πιθεύοντα τοῖς λεγομένοις, ἔπλυναν αὐτοὶ μόνοι τὸν ζύπον τῆς σώματος, ἔῃ ἔρριψαν ἐπὶ τῆς ὤμης τὴν χρυσοφαντον πορφύραν, ἔῃ ὄρκοις πισώσαντες τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομένων, ἐπανῆλθον μετ’ αὐτῆ εἰς τὸ παλάτιον.

Ἡ φήμη διεσπάρη παρευθύς εἰς ὅλην τὴν πόλιν· ἔῃ οἱ μὲν περισσότεροι ὑπερέχαιρον ἐπὶ τῷ τῷ, οἱ δ’ ὀλίγοι ἐγόγγυζον, ἔῃ μάλιστα οἱ πλείστοι, οἱ ὅποιοι καταφρονῶντες τὴν πρῶην εὐτέλειαν ἔῃ ἔνδειαν τῆς ἀνδρός, κατηγόρεον αὐτὸν παρὰ τοῖς φίλοις τῆς βασιλείας. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξε νὰ φέρωσι τὸν νεοσεφθέντα βασιλέα ἐνώπιόν τε, ἔῃ πολὺν χρόνον θεωρήσας, “ἀληθῶς ἢ ὄψισσες, εἶπε, συμφωνεῖ μὲ τὴν φήμην τῆς γεννήσεώς σε· ἀλλ’ ἐγὼ ἀγαπῶ νὰ μάθω πῶς ὑπέφερες τὴν πτωχείαν σε.” “Ἄμποτε, ἀπεκρίθη, νὰ δυνηθῶ νὰ ὑποφέρω μὲ ὁμοίαν ὑπομονὴν ἔῃ τὴν βασιλείαν. Αὐταὶ αἱ χεῖρες εὐχαρίστησαν τὴν ἐπιθυμίαν μου· ἔῃ μ’ ὅλον ὅτι ὑσερέμην ὅλα, δὲν ὑσερήθην κανενὸς πράγματος (1)”. Θαυμάσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ

(1) Hae manus suffecere desiderio meo: nihil habenti, nihil defuit (Curt. 4, I, 25.).

ταύτης τῆς ἀποκρίσεως τὴν ἀρετὴν τῆ ἀνδρὸς, ἔδωκεν αὐτῷ ἔ μόνον τὴν βασιλικὴν περισσίαν τῆ Στράτωνος, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἐκ τῶν Περσικῶν λαφύρων, προσεπιτιθεῖς ἔ τὴν πλησιόχωρον χώραν εἰς τὴν ἐπικράτειάν τε.

Ἡ Συρία (1) ἔ ἡ Φοινίκη ἦσαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Μακεδόνων πλην τῆς Τύρου. Αὕτη ἡ πόλις, ἡ πρεπόντως σεμνυνομένη βασίλισσα τῆς θαλάσσης, ὡς δὲ αὐτῆς λαμβάνουσα τὸν φόρον ὅλων τῶν γενῶν, ἔκαυχᾶτο ὡς ἐφευρέτρια τῆς ναυτικῆς ἔ τῆ κυβερνᾶν τῆς ἀνέμους ἔ τὰ κύματα διά τινος εὐφραύσε ξύλου. Ἡ εὐτυχὴς θέσις τῆς Τύρου, ἡ ἐπιτηδειότης ἔ εὐρυχωρία τῶν λιμένων, ἡ εὐφυΐα, φιλεργία, ὑπομονὴ ἔ φιλανθρωπία τῶν πολιτῶν πρὸς τῆς ξένους, παρεκίνηεν τῆς πραγματευτὰς νὰ συντρέχουν ἐδῶ ἀφ' ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκουμένης, ἔ ἐθεωρεῖτο τρόπον τινὰ ὄχι ὡς πόλις ἰδιάζουσα ἐνὸς μόνου ἔθνους, ἀλλὰ κοινὴ πάντων τῶν ἔθνῶν, ἔ ὡς τὸ κέντρον τῆ ἐμπορίας (2).

(1) Πλην τῆς Παλαιστίνης ἔ Γάζης.

(2) Ἡ Τύρος ἐκτίσθη ἀπὸ τῆς Σιδωνίης ἔ ἐπολιορκήθη ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορ ἔ ἀλλὰ πρὶν τῆς ἀλώσεως οἱ κάτοικοι ἀνεχώρησαν εἰς μίαν πλησίον κειμένην νῆσον, καὶ ἔκοδόμησαν νέαν πόλιν. Ἡ παλαιὰ κατηδαφίσθη ἐκ θεμελίαν, καὶ ἔγινεν ἄπλῆν χωρίον ἐπονομαζομένη Παλαιτύρος ἢ παλαιὰ Τύρος. Ἡ νέα Τύρος ἔγινε δυνατωτάτη καὶ πλεσιωτάτη. Ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς Ἀραβίας, Περσίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν ἔως εἰς τὰ μακρύτερα περιθαλάσσια τῆς δύσεως, ἀπὸ τὴν Σκυθίαν, ἀπὸ τῆς βορείης τόπης ἔως εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ εἰς τῆς μεσημβρινῆς τόπης, ὅλοι συντρέχοντες ἤυξαιον τὸν πλῆτον, τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν δύναμιν ταύτης τῆς πόλεως, ἡ ὅποια ὡς κοινὴ βρῦσις ἔχουεν ὅλα τὰ